

“ การเล่นเกม ”

หากจะพูดถึงการเล่นเกมแล้ว คงเป็นที่รู้จักกันในหมู่ประชาชนทั่วไป เนื่องจากเป็นที่นิยมเล่นกันในกลุ่มบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกันและรู้จักกันเป็นอย่างดี อาศัยความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้เงินจำนวนหนึ่งไปใช้จ่ายหรือใช้ในการลงทุนธุรกิจขนาดเล็ก โดยมีผลตอบแทนที่สูงกว่าผลตอบแทนในระบบสถาบันการเงิน

การเล่นเกมผิดกฎหมายหรือไม่ ?

ประชาชนส่วนมากเข้าใจว่าการเล่นเกมนั้นเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่ความจริงแล้วการเล่นเกมแชร์ของประชาชนทั่วไปที่มีได้ดำเนินการเป็นธุรกิจนั้น ไม่ได้ถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมาย ดังนั้น ประชาชนยังสามารถเล่นเกมกันได้อย่างอิสระ แต่ต้องกระทำภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น โดยมีกฎหมายที่ควบคุม กำกับ ดูแลการเล่นแชร์ ได้แก่ พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534 ซึ่งได้บัญญัติคำนิยามของการเล่นแชร์ไว้ว่า หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปตกลงกันเป็นสมาชิกวงแชร์ โดยแต่ละคนมีภาระที่จะส่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดรวมเข้าเป็นทุนกองกลางเป็นงวดๆ เพื่อให้สมาชิกวงแชร์หมุนเวียนกันรับทุนกองกลางแต่ละงวดนั้นไปโดยการประมูลหรือโดยวิธีอื่นใด และให้หมายความรวมถึงการรวมทุนในลักษณะอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย

เล่นเกมอย่างไร ? ไม่ให้ผิดกฎหมาย

การเล่นเกมแชร์อันจะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534 ได้ นั้น จะต้องเป็นการเล่นเกมที่ขัดต่อข้อจำกัดตามกฎหมายดังต่อไปนี้

กรณีบุคคลธรรมดา หรือประชาชนทั่วไป มีข้อกำหนดห้ามมิให้เป็นนายวงแชร์ (ท้าวแชร์) หรือจัดให้มีการเล่นเกม ร่วมกันมากกว่า 3 วง หรือมีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่า 30 คน หรือมีทุนกองกลางต่อ 1 วงรวมกันทุกวงมากกว่า 300,000 บาท หรือจัดให้มีการเล่นเกม โดยท้าวแชร์ได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น นอกจากสิทธิที่จะได้รับทุนกองกลางในการเข้าร่วมเล่นเกมในงวดหนึ่งงวดใดได้โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย หากผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีนิติบุคคล ห้ามมิให้เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นเกม หากนิติบุคคลใดฝ่าฝืน ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงสามเท่าของทุนกองกลางแต่ละงวดของทุกวงแชร์ แต่ต้องไม่ต่ำกว่า 200,000 บาท และให้ศาลสั่งให้นิติบุคคลนั้นหยุดดำเนินการเป็นนายวงแชร์หรือการจัดให้มีการเล่นเกม และห้ามมิให้สัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์ หรือผู้จัดให้มีการเล่นเกม หรือสมาชิกวงแชร์ หากนิติบุคคลใดฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 200,000 บาท

นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดกรณีอื่นๆ ได้แก่ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาชักชวนให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมในการเล่นแชร์ หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท และห้ามมิให้ผู้ใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า “แชร์” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 20,000 บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ 500 บาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

ถ้านายวงแชร์(ท้าวแชร์)หนึ่งวงแชร์จะอย่างไร?

กรณีท้าวแชร์หนึ่งหรือโกงแชร์มี 2 กรณี ได้แก่

1. มีเจตนาทำวงแชร์จริง แต่ด้วยสาเหตุใดหรือมีความจำเป็นใดๆ ก็ตามที่ทำให้ไม่สามารถบริหารเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเล่นแชร์ สมาชิกวงแชร์หรือลูกแชร์สามารถฟ้องร้องบังคับคดีกันในทางแพ่ง โดยนำพยานบุคคลมาสืบได้

แม้ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ เนื่องจากตามกฎหมายแล้ว การเล่นแชร์นั้นไม่ถือเป็นการกู้ยืมที่จะต้องมีการหลักฐานเป็นหนังสือ

2. มีเจตนาจะไม่ทำวงแชร์มาตั้งแต่ต้นว่า แต่อ้างว่าจะทำวงแชร์ หลังจากนั้นเมื่อได้เงินแล้วก็เซดเงินหลบหนีไป

สมาชิกหรือลูกวงแชร์สามารถไปแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญากับท้าวแชร์ได้ เนื่องจากถือว่าเป็นความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341

เมื่อสมาชิกวงแชร์(ลูกแชร์) หนึ่งวงแชร์จะอย่างไร?

ถ้าลูกแชร์คนใดคนหนึ่งหรือหลายคนหนึ่งวงแชร์ วงแชร์นั้นจะต้องดำเนินการต่อไป ซึ่งท้าวแชร์จะต้องรับผิดชอบ

โดยการสำรองจ่ายแทนไปก่อน แล้วท้าวแชร์ก็ไปใช้สิทธิฟ้องร้องบังคับคดีกันในทางอาญานัยยกออกทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352 หรือฟ้องร้องฐานผิดสัญญาในทางแพ่ง แล้วแต่กรณี เพื่อใช้สิทธิไล่เบี้ยเอาากับลูกแชร์ที่หนึ่งวงแชร์ ซึ่งการฟ้องคดี

ดังกล่าวสามารถนำพยานบุคคลมาสืบได้ ไม่จำเป็นต้องมีเอกสารหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือ

ตัวอย่างแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่น่าสนใจ

ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาเกี่ยวกับการเล่นแชร์อันเป็นความผิดตามกฎหมาย โดยมีแนวคำพิพากษาดังตัวอย่างต่อไปนี้

นายคำเป็นนายวงแชร์หรือท้าวแชร์จัดให้มีการเล่นแชร์ถึง 5 วง โดยมีจำนวนสมาชิกรวมกันทุกวงมากกว่า 30 คน

อันเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534 และต่อมานายคำยังได้กระทำความผิดฐานฉ้อโกงผู้เสียหาย โดยหลอกลวงว่ามีสมาชิกวงแชร์รายอื่นประมูลเงินกองกลางโดยให้ดอกเบี่ยสูงกว่า

ผู้เสียหายแต่ละคนที่เข้าร่วมประมวล หรือบางงวดนายคำก็แอบอ้างอาศัยชื่อสมาชิกวงแชร์บางรายเข้าประมวล โดยเสนอดอกเบี้ยตอบแทนสูงกว่าสมาชิกที่เข้าร่วมประมวล ทั้งที่ความจริงไม่มีสมาชิกรายใดกระทำการ เช่นนั้นหรือมอบหมายให้นายคำกระทำการแทน จนกระทั่งนายคำได้เงินทุนกองกลางไปเสียเอง การกระทำของนายคำจึงเป็นความผิดฐานฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 อีกฐานหนึ่งด้วย

ดังนั้น แม้ประชาชนจะสามารถเล่นแชร์กันได้อย่างอิสระ แต่กฎหมายก็กำหนดให้กระทำได้ในขอบเขตที่จำกัดเท่านั้น จึงเป็นเรื่องที่เราควรศึกษาทำความเข้าใจ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายหรือถูกหลอกลวง และหากท่านใดมีข้อสงสัยหรือต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม หรือหากได้รับความเสียหาย สามารถแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนมาได้ที่ กลุ่มงานป้องปรามการเงินนอกระบบ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง โทร. 0-2273-9021 ต่อ 2627-35 หรือศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ โทร. 1359 หรือส่งจดหมายมาได้ที่ ตู้ป.ณ.1359 ปณจ.บางรัก กรุงเทพฯ 10500 หรือทางเว็บไซต์

<http://www.mof.go.th/fincrime2004/>

รวบรวมโดย
นางสาวชลธิชา พรรณสมัย (นิติกร)
กลุ่มป้องปรามการเงินนอกระบบ
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
26 สิงหาคม 2551

พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534

ความเป็นมา ปัจจุบันได้มีผู้ประกอบการเป็นนายวงแชร์กว้างขวาง ซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศรวมทั้งยังปรากฏว่ามีผู้ประกอบการพยายามดำเนินการให้ใกล้เคียงกับธุรกิจเงินทุนซึ่งมีกฎหมายควบคุมอยู่แล้ว แต่ในส่วนของประชาชนยังสามารถเล่นแชร์กันได้อย่างอิสระ

เจตนารมณ์ ใช้บังคับกับผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ (ท้าวแชร์) ในส่วนของผู้เล่นแชร์ (ลูกวงแชร์) ถ้ามีการผิดสัญญา การเล่นแชร์ผู้เล่นแชร์สามารถฟ้องร้องทางแพ่งได้

การเล่นแชร์ (มาตรา 4)

1. บุคคลตั้งแต่ 3 คนตกลงเป็นสมาชิกวงแชร์
2. ส่งเงิน หรือทรัพย์สินอื่นใด รวมเข้าเป็นทุนกองกลางเป็นงวดๆ
3. เพื่อให้สมาชิกวงแชร์หมุนเวียนการรับทุนกองกลางโดยการประมูลหรือโดยวิธีอื่นใด

ข้อห้าม

กรณีบุคคลธรรมดา (มาตรา 6)

1. เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่า 3 วง
2. มีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันมากกว่า 30 คน
3. มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกวงมากกว่า 300,000 บาท

กรณีนิติบุคคล (มาตรา 5) ห้ามมิให้นิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์

กรณีอื่นๆ

1. ห้ามโฆษณาชวนประชาชนให้มีการเล่นแชร์ (มาตรา 9)
2. ห้ามใช้ชื่อธุรกิจหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า แชร์ หรือคำอื่นใดที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

(มาตรา 10)

บทลงโทษ

- บุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา 6 จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- นิติบุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา 5 ปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงสามเท่าของทุนกองกลาง แต่ไม่ต่ำกว่า 200,000 บาท
- ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 ปรับไม่เกิน 50,000 บาท
- ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 10 ปรับไม่เกิน 20,000 บาท และ ปรับอีกไม่เกินวันละ 500 บาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

กลุ่มป้องกันการเงินนอกระบบ

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง